

KURIER LITEWSKI

2. Stycznia V. S. ROKU 180

S. PETERSBURG V. S. D. 22 Grudnia.

W Drukarni Rządzącego Senatu będzie wychodzić co niedzielę pismo zawierające Jmienne Ukazy, re-skrypta, i inne postanowienia oraz ustawy, w ię-zykach Rossyiskim, Niemieckim a po trzech mie-siącach i w Polskim. Mocą zaś dokładu naywy-żey potwierdzonego żadna drukarnia oprócz Se-natskiej nie może i niepowinna przedrukowywać za-dnych ustaw i praw. Starozakonnemu Leyzero-wi Arzeliantowi i giełdy kupcowi Bractawskiemu proszącemu o zaspokojenie jego należności ze skar-bu pieniędzmi za dostarczony prowiant 1806 i 1807 i za przewiezienie onego z Tulczyna do Mo-hilewa, Minister wojenny donosi, że on znajdzie odpowiedź w obławieniu Ministra w S. Petersbur-skich Gazetach Nro 35 umieszczonym.

LONDYN d. 9 grudnia. Z Tulonu 5 fre-gat i jeden okręt przewozowy wypłynęły i miały trafić do S. Fiorenzo w Korsyce, rozumieją że były przeznaczone do Barcellony, drudzy wnoszą że miały wspierać wyprawę którą Joachim grozi z Neapolu Sycylią. Dwór z Palermo widząc zdo-bytą Caprę wyspę, lękając się naiazdu, na okręty, posyła droższe rzeczy. Leopold syn Ferdynanda 4 chciał do Sycylii powracać z Gibraltaru, lecz ie-szcze zatrzymał się do niejakiego czasu. W Tu-lonie leży 12 liniowych, między którymi 10 Fran-cuzkich, 7 fregat, 2 korwety, i wiele mniejszych statków. Eskadra Admirala Collingwood port za-mykająca pomnożona będzie do 15 liniowych. W Breście zliczyliśmy 9 liniowych między którymi jeden trzy piętrowy, 3 fregaty, i bryg i inne sta-tki, wszystkie przygotowane do żeglugi. Mimo usilney pilności naszej 3 fregaty Francuzkie wy-biegły z Cherbourg na morze. Statek Angielski z Jamaiki niosący 30000 dollarow przez dwóch korsarzow Francuzkich straciwszy wszystkich lu-dzi zabranym został.

W armii G. Moore, która była z Portugallii do Hiszpanii przeznaczona, jest 3000 chorych. Z Gibraltaru 3 t ludzi poszło do Hiszpanii. Rze-miesznicy na licznym zgromadzeniu obrali komitet do przedstawienia rządowi krzywdy, którą cierpią przez zatrzymanie w Danii własności Angielskiej. Celnik w Hrabstwie Somerset odbył pieszą podróż z predkością o iakiej rzadko kiedy słyszano. Wy-grał on zakład od 100 Gwinow ubiegając 500 mil Angielskich czyli 100 Niemieckich w dniach 7 pie-chotą: ten człowiek jest silny lecz niewyższy iak 5 stop i 4 cale.

Zaczoł się naresztę sąd wojskowy na G. Dal-rymple. Odbyły się już cztery sessye. XX. Cum-berland Cambridge, Xiężna Wallis assistowali pro-cessowi. Ze złożonych dowodow na pismie i po-wiedzianych mów przez GG. Arthur, Wellesley,

Hew Dalrymple i Gusson, to się oka-zało że woysko Angielskie wychodząc pod żagle z portow nie miało pewnego przeznaczenia. W Co-rogne Wellesley dowiedziawszy się że Insurgenci Gallicyjscy i Asturyjscy pobici pod Riosecco ofiaro-wali ich wesprzeć, lecz odebrał odpowiedź od Jun-ty, iż Hiszpanie mają ludzi, potrzebują tylko bro-ni i iazdy; oraz życzą by Francuzi byli wygnani z Portugallii; gdzie już insurrekcyja zaczęła się. Sko-munikowawszy się z Biskupem Oporto wysadził woys-ko w Montago, G. Spencer z sobą łączyć się roz-kazał. Mając 16 t. Anglikow i 6 t. Portugalczy-kow postanowił spróbować losu, a więc uderzył pod Wimiera na 14 t. Francuzow. W tem cza-sie przybył G. Dalrymple. Powszechnie wszyscy wodzowie uznawali potrzebę nayprędzszego oddale-nia Francuzow z Portugallii; wielorakie zyski ztąd upatrywali, iako urządzenie insurrekcyi, uwolnie-nie 4000 Hiszpanów na flocie w porcie Lisbońskim trzymanych, użycie siły Angielskiej w Hiszpanii prędkie i skuteczne, zadosyć uczynienie chęciom mieszkancow. Z drugiej strony uwaga nad nie-równością sił skłoniła do zawarcia konwencyi; Fran-cuzow było 24735, gdy Anglikow nie było więcej nad 16000. Niemożna było Francuzom przesko-dzić w cofnieniu się na Tagus do zamkow, zkad wyparować nieprzyjaciół niemożnaby tak ry-chło; przytem G. Kallerman oświadczył zniszczyć Li-bonę i jeżeliby Anglicy nierobili konwencyi. G. Portugalski Freire po uczynioney już ugodzie o-świadczył nieukontentowanie i protestacyą zaniósł; Biskup Oporto rozgniewał się, iż nie był uznany repre-zentantem X. Regenta i że G. Dalrymple nieutrzy-mywał z nim korespondencyi w czasie negocyacji. G. Wellesley oświadczył że nigdy niezezwoiłby na te zyski dla Francuzow iakie konwencya przez zabezpieczenie cywilney własności, i nadanie wol-ności walczenia zaręczyła, lecz że o tem niewie-dział i że przez ulgłość podpisał umowę z G. Kallerman zostawiając honor ratyfikacyi wodzom. Przeciwnie G. Dalrymple ogłosił że G. Wellesley o-wszystkim wiedział i sam negocyował, że nie-chciał obeymować komendy i z tem wysłał Adiu-tanta, lecz gdy ten się rozminął miał gotowe rzeczy konczyć. Nakoniec G. Wellesley głośno oświadczył iż wszystkie dzienniki nie o niem pisały i niesprawiedliwe rzeczy twierdziły.

Parlament zwołany będzie dnia 16 stycznia. Mężne nasza woyska w Hiszpanii dotąd naprzód postępowały. G. Baird, który wylądował w Coro-gne był dnia 19 w Astorga. Woyska z Portu-galii ciągnęły czterma drogami: dwie brygady pod G. Beresford poszły z Coimbra do Almeida; G. Fraser poprowadził 3 brygady na Ciudad Rodrigo, przez Abrantes; tąż drogą poszedł G. Moore.

GM. Paget pociągnął z dwoma brygadami przez Elva do Acantara. G. Hope z przyczyny nieczymnych gościńców obrał drogę na Badaioz i Madryt, prowadził czwartą kolumnę złożoną z 2 regimentów jazdy, 4 piechoty i 5 brygad artylerii. Dnia 1 listopada iedną kolumną na bydź miała w Talavera de la Reyna. Wierzymy że nasze woyska pokonaia równie nieprzyjaciół, lecz obawiamy się by nie przegrane kolumny w kraju terrami porzniętym pojedynczo. Wszystko zależy od Hiszpanów. Wszyscyśmyśmy, chociaż złośliwi rozgłosili że woysko Kastyliiskie rozpierzchnęło się i do Madrytu uciekło. Listy z Tudela donoszą że woysko zreformowano, powcielaniu zdutniejszych do liniowych regimentow odesłano resztę do domow. Niechciało to woysko służyć pod innym wodzem tylko pod G. Castannos; Officerowie Kastyliiscy po zrównowaniu armii udali się do Tudela, gdzie odprawiła się wielka rada, na której był Don Palafox i G. Doyle. G. Pignatelli aresztowany został. Nasza cała jazda do Corogne przybyła. Margrabia Santa Cruz Półkownik regimentu studentow przez Francuzow porażonego i w części zabranego siedm ran odniósł. Margrabia Pontargo i G. Blacke mieli bydź raniowanymi, lecz ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

Nakoniec wyznać musimy że sprawa Insurgentow upada podług wiadomości, iakie statek dnia 2 grudnia z Corogne wyprawiony nam przyniosł. Bonaparte zwyciężył męstwo i natarczywość G. Castannos. Francuzi przeszli Duro. Junta utwierdzić kazala ważne stanowisko Gwadarama 5 mil przed Madrytem; woyska nasze mają wspierać w tym miejscu Hiszpanow; lecz podobno cofną się Anglicy iedni do Corogne, drudzy do brzegow Portugalskich. Okręty w Plymouth stojące gotują się do żeglugi, popłyną podobno ze statkami przewozowemi dla zabrania i odwiezienia na powrót woysk naszych z Portugalii i Hiszpanii. Na Tagu mamy statkow przewozowych 24. Tem czasem nieustają jeszcze negocjacje o pokoy; statek z flagą pokoju przybył z Boulogne z dwoma gońcami dnia 5; podobnież od dworu Wiedeńskiego Kuryer miał przynieść ważne depesze. Nie można dociekać tajemnic rządowych, lecz dziwić się trzeba dla czego Ministrowie skuteczniwszy powstanie w Hiszpanii, niewspierali dotąd swoich sprzymierzeńcow tylko obietnicami, dla czego posłane dawno woyska w bezczynności zostały pozwalając nieprzyjacielowi brać przewagę.

PARYŻ d. 17 grudnia. Kładniemy 14 dzienik woyska Francuzkiego w Hiszpanii w głównej kwaterze w Madrycie d. 5 ogłoszony. Dnia 2 przybył Imperator na gury Madryt wieńczące, gdzie stały dywizyjny dragonow GG. Latour Maubourg i Lahoussayer oraz gwardya konna. Rocznicą koronacji, tylu miatkami szczęśliwemi wstawiona, wszystkie serca obudziła. Żołnierz napełnił niebo radośnemi okrzykami. Pogoda przyjemna podobna do najpiękniejszych dni maiowych we Francyi, podwoiła piękność widoku. Mar: Bessieres X. Jstryi wezwał Juntę woyskową z Prezydenta G. Castelar, i G. Morla Generał - Kapitana Andaluzyi i artyleryi inspektora złożoną do poddania sto-

licy, w niej będących 100 dział, 6 t. woysk liniowych oraz licznie zgromadzonych wieśniakow. Od 8 dni tarasowano ulice i zawalono bramy miasta; 60 t. ludzi bronią broń; razem 200 kościołach i to wszystko w stanie szaleństwa.

Jeden z liniowych stanął u przedniej bramy miasta Mar: Bessieres X. Jstryi; 30 Hiszpanow podobnych przez swój ubior, wzrok dziki, srogę mowę, do Septembryzatorow. pilnowało tego posłańca. Na zapytanie czy chce narazić kobiety, dzieci i starcow na szturm okropny, okazywał skrycie znakami swój żal i ucisk, którego doświadczaia w Madrycie wszyscy uczeni, odpowiadał zaś to co nędzni iego straznicy mu nakazywali. Niewątpiliśmy już o tyranii okropnej pospółstwa, kiedy dzieło rozmowy widzieliśmy spisane i ręką tych zagorzałych przysiężone. Adiutant Mar: Bessieres X. Jstryi do miasta posłany od gminu porwany, niechybnie byłby zamordowany, gdyby woyska liniowe niewydarły go z rąk rożhukanego pospółstwa i nieoddaly wodzowi. Jeden rzeźniczek Extremadurski dowodzący wiedney bramie odważył się domagać aby Mar: Bessieres X. Jstryi sam przyszedł do miasta z zawiązanymi oczyma; G. Monbrun zgromiwszy zuchwałość oskoczony od motłochu dobytym pałaszem życie swoje ratował; ledwo nieginął przez nierozstropność w ręku nieprzyjaciół nieoswieconych. W krótkce potem zbiegowie z gwardyi Wallońskich do obozu przybyli doniesli że właściciele i uczciwi ludzie niemieli żadnego wpływu; należało więc rozumieć że ugoda niepodobna. Z wieczora Margrabia Perasel mąż szanowny posiadający zaufanie ludu posadzony o nasypanie piaskiem ładunkow uduszony został; a rozszarpane członki po wszystkich częściach miasta na znak tryumfu noszono. Rozkazano więc przerobić ładunki 4 t. Mníchow, których natychmiast zaprowadzono do Retiro do tej roboty. Pałace wszystkie i domy otworzono dla wieśniakow, którzy tam mieli znaydywać każdego czasu gotową zupę i wszelkie pokarmy.

Piechota Francuzka jeszcze o 3 mile była od Madrytu. Imperator rozpoznawał cały wieczor miasto i układał plan ataku, któryby oszczędził dostojnych ludzi pospółcie w miastach stołecznych licznie będących. Bez trudności można było szturmem dobyć miasta, lecz większe dzieło było przekonaniem mocą i postrachem zmusić do podania się i wyrwać zacnych mężow z ucisku pospółstwa. Wszystkie dwudniowe prace Imperatora do tego iedynie dążyły i szczęśliwy skutek osiągnęły. O godzinie 7 nadeszła dywizya G. Lopssie z korpusu M. Victor X. Belluno. Xiężyc zdawał się zastępować świetnością miejsce słońca. Rozkazał Imperator GB. Maison opanować przedmieścia pod zastoną 4 dział artyleryi gwardyiskiej GD. Lauriston. Woltizerowie z regimentu 16 opanowali domy i wielki cementarz. Za pierwszym daniem ognia, pokazał nieprzyjaciół tyle podłej boiaźni ile przez cały dzień zuchwałości, Mar: X. Belluno nocą rozkładał artylerya w miejscach przeznaczonych.

nych do ataku. O północy Berthier X. Neufchatel posłał do miasta Podpółkownika Hiszpańskiego od artylerji pod Samo Sierra wziętego; który widząc nierozsądny upor swoich współziomków zanosił im list następnej treści.

Do kommandanta miasta Madrytu: wypadki wojenne zaprowadziły grę Francuzki pod bramy Madrytu; wszystko już przygotowano do zdobycia miasta; podług powszechnego zwyczaju proszę Mości panie Generale nienarażać tak ważnego miasta na szturm okropny, niech spokojni mieszkańcy nie będą ofiarą klęsk wojennych. Niczego nieoszczędzam abym oświecił o waszym prawdziwym położeniu, posyłam przeto z tym listem waszego Officyera który widział sposoby jakie ma wojsko Francuzkie do zdobycia miasta. Bądź pewny Mości Generale wysokiego szacunku. Vice Hetman, Generał Maior Berthier. Dnia 3 o dziewiątej z rana tenże Officyer przyniósł odpowiedź po Hiszpańsku pisaną „Do JO. X. Neuchatel. Mości Xże; nim odpowiem wyraźnie JO. X. winienem poradzić się ustanowionej władzy i poznać myśli ludu, który uwiadomię o teraźniejszych okolicznościach. A zatem proszę JO. X. darować mnie na ten dzień zawieszenie broni a ja dopełnię i mojej powinności i dam odpowiedź albo dzisiaj wieczorem, albo jutro rano. Proszę przyjąć wyraz winnego szacunku iego wysokiego randze i zastudze. N. P. Margrabia Castelar.

Tem czasem GB. A. Senarmont Officyer pełen zasług założywszy baterję od 30 dział wyłamał mury Retiro. Woltizerowie zdywizyi Vilate przeskoczyli wyłam, ich batalion za nimi poszedł, w godzinie wyrócili 4 t. Hiszpanów broniących Retiro. Zdobyliśmy pałac Retiro, ważne co do stanowiska obserwatorium, fabrykę porcelany, wielkie koszary, pałac Medina Celi i wszystkie umocowane wstępy do miasta. Zdrugiej strony dział z rzucaniem bomb fałszywym atakiem uwodziły uwagę nieprzyjaciela. Niemożnaby wyobrazić zamieszania które panowało w Madrycie, gdyby ience ciągle w niewolę idący nie opisali okropnych scen wszelkiego rodzaju. Przecięto ulice rowami i łańcuchami, zawalono pakami wełnianymi i bawełny; w domach porobiono strzelnice, okna materacami zasłonięto, obywatele rozpaczający o skutku ślepej zapamiętałości uciekali ze stolicy, przytomniejsi drudzy niechcieli odbiegać własności i zostawować ją rabunkowi współobywatelom, gotowi błagać wspaniałości zwycięzcy, prosili ażeby na szturm nienarazano. Cudzoziemce, ludzie bez majątku, chcieli bronić się do ostatniego, pomawiali półki liniowe o zdradę i zmuszali ich do strzelania. Miał nieprzyjaciół 100 dział na baterjach, więcej daleko dwu i trzy funtowych wykopał lub ze sklepów dobył i na karach osadził. Smieszny ten ekwipaż dowodzi szalenstwa ludu samemu sobie zostawianego. Lecz wszystkie obrony daremne: władający Retiro panuje w Madrycie. Imperator wszelkich sposobów używał do ratowania miasta: zginełoby, gdyby użył całego wojska; samych puścił Woltizerów, i nie tylko ich niewspierał, lecz wstrzymywał aby nie szturmowali każdego z osobna domu: o iedynastey wstrzymał wpędzić ogień, a X. Ne-

ufchatel napisał „Mości Generale Castelar! Obrona Madrytu jest przeciwna zasadom ludzkości i wojny. Pozwolił mi Imperator wezwać WPana raz drugi do poddania się; ogromna artylerja na baterjach grać gotowa; Minierowie czekają hasła a wysadzą pierwsze gnachy, kolumny stoją w samych wstępach do miasta; lecz Imperator zawsze wspaniały wbiegu zwycięstwa wymuie tak do dwóch godzin. Miasto może być w waszej opiece dla religii i spokojnych oraz na przyszłe wypadki. Wywieście białą flagę przed dwoma godzinami i przyslijcie komisarzów do ułożenia kapitulacyi. Alexander.

O piątej G. Morla członek Junty wojskowej i D. Bernardo Triarte miasta postanęci stanęli w namiocie JO. X. Neufchatel; nie taili że rozsądni znali miasto bezbronnym i dalszą obronę poczytywali za szalenstwo; wyrazili że sam motłoch i cudzoziemcy upierali się przy obronie którą sądzili skuteczną. Prośli więc o cały dzień 4 dla przekonania ludu. X. Neufchatel prezentował deputowanych Imperatorowi i Królowi, którzy rzekli do nich „Nadaremnie wzywacie imienia ludu; obudziliście go i kłamstwem uwiedliście, dziś niemożecie go uspokoić. Zgromadzcie Plebanów, przełożonych w klasztorach, Alkadow, przedniejszych właścicieli, niech się na koniec poddaie stolica o szóstej z rana, inaczej śladu iego nie będzie. Nie chcę ani powmienem cofać wojska moie. Pomordowaliście nieszczęśliwych Francuzów, którzy wam dostali się w niewolę. Zgwałciliście kapitulacyę, którą z niezdatnym i podłym wodzem na placu bitwy zawarliście. WPan Mości Panie Morla, iakiż list do tego Generała napisał? Przystawiałoż WPanu mówić o rabunkach, WPanu który wtargnowszy do Roussilon wszystkie kobiety porwał, i jako łup między żołnierza rozdzielites? Jakież prawo miałes podobnie mówić? Zabraniała ci tego kapitulacya. Patrz jak postąpili Anglicy, ci którzy bynajmniej nie szukają chwały z zachowania praw narodów. Skarżyli się na konwencyę Portugalską, lecz ją dopełnili. Łamiący wojskowe traktaty schodzi z linii oświecenia w rząd stepowych Beduinów. Jakże ważysz się prosić o kapitulacyę WPan, któryś zawartą w Baylen zgwałcił. Niesprawiedliwość i niewiara zawsze na złe wychodzi tym którzy się ich dopuszczają. Miałem flotę w Cadix, była sprzymierzona z Hiszpanią, a WPan obróciłeś przeciwko niej mozdzerze z miasta, w którym dowodziłeś. Miałem wojsko Hiszpańskie w moich zastępach, wołałem patrzeć na iego ucieczkę i strącać zdrajców z wierzchołka skał Espinosa aniżeli ich rozbrajać; wołałem mieć siedmiu tyśiącami więcej nieprzyjaciół i z nimi walczyć aniżeli skazić honor i dobrą wiarę naruszyć. Powróćcie do Madrytu. Dać ci do szóstej z rana. Powróćcie, ale w ten czas kiedy będziecie mogli mi donieść o poddaniu się ludu. Jnaczej wy i wojsko wasze w pień wyciętemi zostanie.

Dnia 4 o szóstej z rana GG. Morla i D. Fernando de la Vera Gubernator miasta stanęli w namiocie X. Neufchatel. Mowa Imperatora całej szlachcie powtórzona; przytomność iego w obozie

świeżo odniesione klęski pobudziły do powszechnego żalu i trwogi; część wojska i najzuchwalsi nocą uciekli. Odziesiątey G. Beliard obiół komendę Madrytu; wszystkie stanowiska Francuzom wydano; przebaczenie powszechne ogłoszono. Męszczyźni, kobiety i dzieci bezpiecznie napełniać zaczęli ulice; sklepy otwarte były do iedynastej wieczorem; wszystkie watele ieli się do naprawy ulic i zniszczeń; mnichy powrócili do klasztorów; w rodzin postrzeżono niezwykłą sprzeczną i niepojętą od tych którzy nieznają obyczajów miast wielkich. Nikt niepoymnie wspomnienia Francuzów, każdy przekonany co by czynił w podobnym przypadku. Oddali obywatele 50 t. broni 100 dział zaprowadziliśmy do Retiro. Niemożna opisać nieszczęść iakich mieszkańcy doświadczyli przez 4 miesiące. Junta była bezsilna; głupi wyuzdani całą mieli władzę, pospólstwo mordowało albo szubienicą groziło swoim urzędnikom.

GB. Maison raniony; G. Bruyere uniesiony nie-rostroinnie zginął; 12 żołnierzy zabito, 50 raniono. Ta strata nader mała w porównaniu do wielkiego skutku, boiaźń przeciwników, i mała liczba walczących klęskę zmniejszyły. Artylerya iak zwyczajnie największą uczyniła przysługę. Dnia 3 oddział dragonów rozpędził 10 t. Rokoszanów i 2 dywizyą odwodawą, które z porażki pod Burgos i Somo-Sierra uciekły w okolice Madrytu, zabrał 40 dział i 60 wozów prochowych. Mar: Lefebvre X. Gdański przyszedł dnia 3 do Segowii. Mar: Bessieres X. Jstryi na czele 4000 jazdy ściga dywizyą G. Penas który uciekł z pod Tudela do Guadalaxara. Florida Blanca i Junta uciekli z Araniuez do Toledo, a ztąd przenieśli się dla bezpieczeństwa do Anglików. Tych postępowanie iest haniebne; od dnia 20 znajdowało się ich 6000 w Eskurial; żądali iedynie przejść za Pyrynei do Garonny; pyszni, dobrze cwiczeni posiadali nieograniczone zaufanie Hiszpanów; wszyscy rozumieli że pójdą do Somosierra, i polegą w obronie stolicy drogiego sprzymierzeńca, lecz żaden nieznał Anglików. Ledwo się dowiedzieli że Imperator iest w Somosierra, wnet do Eskurial cofneli się, zkad współ z dywizyą Salamanki ku morzu udali: dali nam, mówił ieden Hiszpan, oręż, proch i mundury, lecz ich wojsko przyszło iedynie dla zbuntowania obłąkania, i opuszczenia w największym nieszczęściu; czyż niewiesz, odpowie Officyer Francuzki, świeżych historii wypadków, cóż uczynili dla Sztatudera, Sardynii i Austrii? co świeżo dla Szwecyi? Wzniceaią wszędzie wojny, zamiast trucizny broń rozdaia, lecz nie rozlewaią krwi chyba za osobisty interes. Niespodzieway się niczego od tych którzy przed sobą nikogo niewidzą. Sprawa nasza była wspólną, odpowiedział Hiszpan; 40 t. Armii z nami pod Tudela i Espinosa połączonych mogło zachwiać zwycięstwo i Portugalia ocalić. Teraz kiedy armia G. Blak na lewym skrzydle, Arragońska na prawym i środkowa są zniszczone, kiedy Hiszpania w części podbita, w drugiey uledez musi rozumowi, cóż się sta-

nie z Portugalia? Nie w Lisbonie lecz pod Burgos, Espinosa, Tudela, Somosierra i przed Madrytem bronić byli powinni tego Królestwa.

Piętnasty dziennik wojska Francuzkiego w Hiszpanii w główney kwaterze Madrycie dnia 7 grudnia pisany zawiera, Imperator mianował G. Senarint Generałem dywizyi, Majora Segur, który wyszedł z niebezpieczeństwa, Adiutantem dowodzącym. Hrabia Krasinski Półkownik letkiej jazdy Polskiej w gwardyi Imperatorskiej, lubo który zawsze chciał osobiście, na czele regimentu bić na nieprzyziaciela Kwatermistrze Babecki i Waligurski oraz żołnierz Surzyeski, którzy nieprzyziacielowi chorągwie wydarli, mianowani członkami legii honorowej. Przeznaczył Imperator 8 znaków regimentu jazdy letkiej. Szef szwadronu Hrabia Lubieński dotarł dnia 2 pod Guadalaxara i rozpoznał szczątki wojska Castannos którym dowodził G. Pennas po odjęciu iak słyhać komendy przez Juntę G. Castannos. Mar: Bessieres odebrawszy raport od Lubieńskiego ruszył natychmiast z 16 szwadronami jazdy a Mar: Victor z piechotą pociągnął. Xze Jstryi napędził pod Gwalaxara straż tylną do Andaluzyi uchodzącą, uderzył rozpędził i 500 zabrał w niewolę. G. D. Rufin G. B. Bordesoult ostrzeżeni, iż nieprzyziaciele dążą do Araniuez, tam udali się, i wypędziwszy rokoszanów, poszli w pogoń za uciekającymi do Andaluzyi. G. Lahoussaye wszedł dnia 5 do Eskurial wyparłszy z klasztoru wiesniaków uzbroionych. W Madrycie znalezlismy 200 t. funtów prochu, 10 t. kul działowych, 2 mill: funtów ołowiu, 100 dział polowych, 120 t. karabinów, w większey części Angielskich. Bez trudności rozbraiamy powolnych mieszkańców, chętnie i szczerze zwracaią się pod władzę Króla, który ich uwolni od wpływu Anglii, przemocy fakeyi, i gwałtów pospólstwa. Piąty i ósmy korpus, oraz trzy dywizye jazdy przebywaią rzekę Bidassoa, daleko są od linii tych wojsk, które iuz tyle zwycięstw odniosło i większą półowę pracy odbyło.

Król Hiszpański utworzył ieden regiment cudzoziemski ze zbiegów i Niemców którzy byli w służbie Hiszpańskiej, drugi regiment młodego Redinga prawdziwego patryoty Szwajcarskiego, zasłużonego współrodakom, powszechnie szacowanego słowem niepodobnego do G. Redinga który wzgardą okryty, wygnany z całego ładu, w karczmach Londyńskich używać będzie haniebney pensyi którą sami Anglicy z pogardą wypłacać będą. Te regimenta iuz mają kilka tysięcy ludzi.

Podług nadeszłych wiadomości miasto Roses d. 27 list, twierdza Roses d. 6 grudnia poddały się wojskom naszym Sarragosa otworzyła bramy swoje; inne wojska do Gallicyi przeniknęły i do Ferrol weszły. G. Lasalle po za Madrycie poszedł ścigaiąc nieprzyziaciół. Letka jazda zapędziła się do Araniuez. Poseł Duński dotąd mieszkaiący w Bayonne wyjechał do Madrytu. Napoleon oglądał wszystkie części tey stolicy spotykany i witany wszędzie od tłumy ludu, który zgromadzał się koło Imperatora.